

6.B. až se uvidíme (pondělí **19.10.**),
napíšeme si **test z celého vesmíru** (budu
ale po vás chtít jen základy)

dobré je „Souhrnné opakování“ v učebnici str. 17,
a pracovní sešit str. 2 (cv. 1, 2) a str. 3 (cv. 3)

Měsíc

Zápis do sešitu tvoří slidy 2,3,4,5,7,9

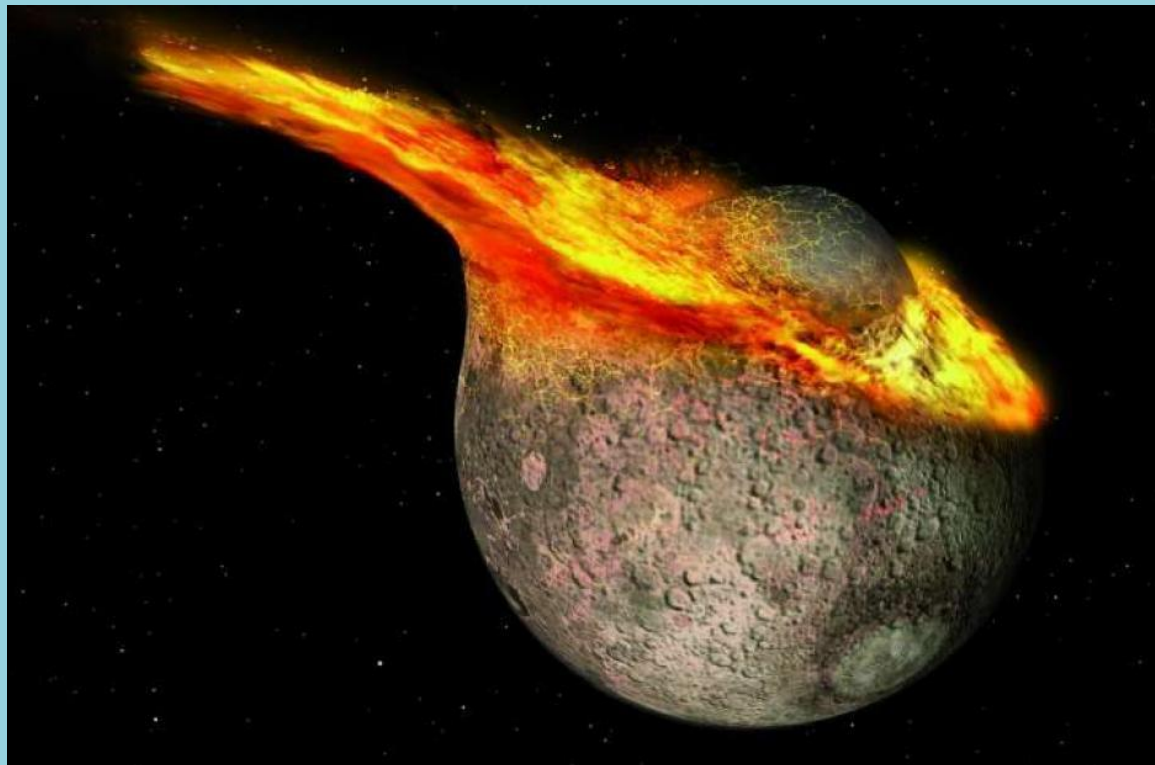
Měsíc

= přirozená družice Země

-vznikl po srážce planety Země s jiným tělesem (zhruba před 4,5 miliony let)

-zpočátku povrch Měsíce rozžhavený a tekutý → pak chladl a tuhl

-dnes „mrtvé těleso,“ ale zčásti žhavé kapalně jádro

Srážka Země s jiným tělesem

Měsíc

-4x menší než Země

- nesvítí vlastním světlem!! (odráží záření přicházející od Slunce)

- 2. nejjasnější objekt na obloze (nejjasnější objekt je SLUNCE)

- (na Sluncem osvětlené straně 130 °C, na neosvětlené minus 150–170 °C)

-na jeho povrchu jsou krátery

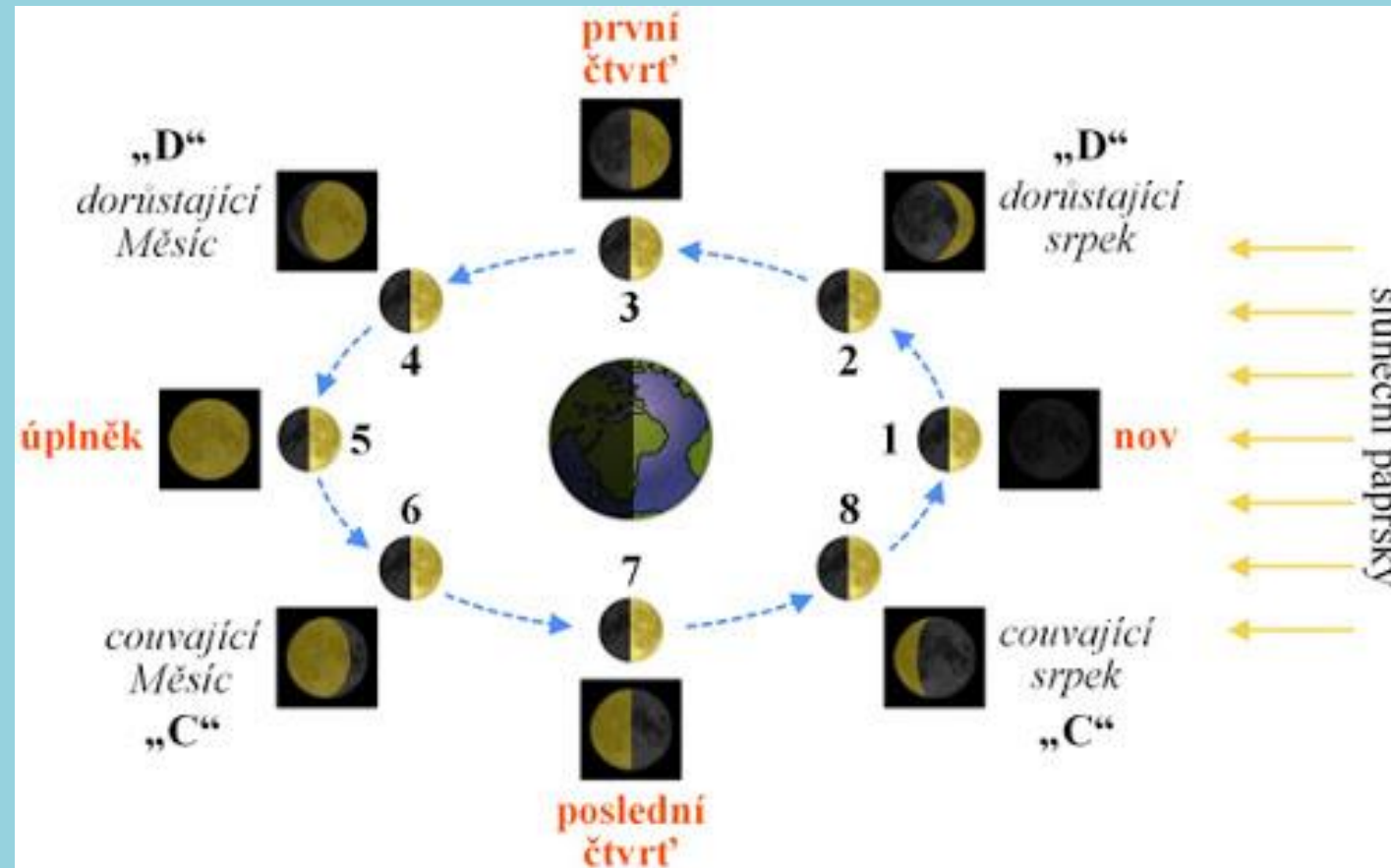
-Tmavá místa = měsíční moře

Měsíční fáze

Překresli si fáze Měsíce do sešitu 😊

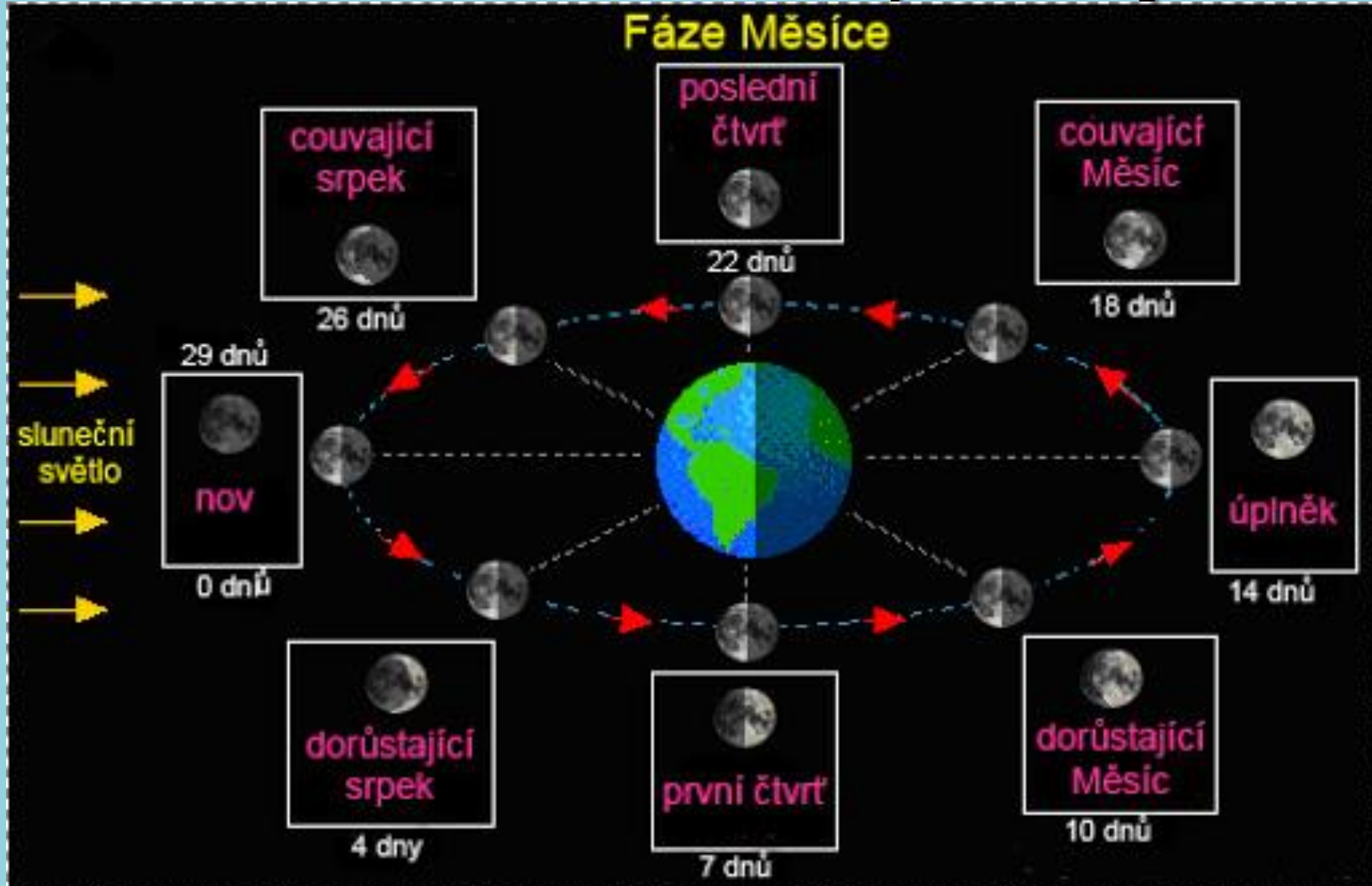
V jaké fázi je Měsíc právě teď?

Video: Paxi a náš Měsíc: fáze a zatmění

https://www.youtube.com/watch?v=C3CoOgHxsAk&ab_channel=EuropeanSpaceAgency%2CESA

Měsíční fáze s časovými údaji

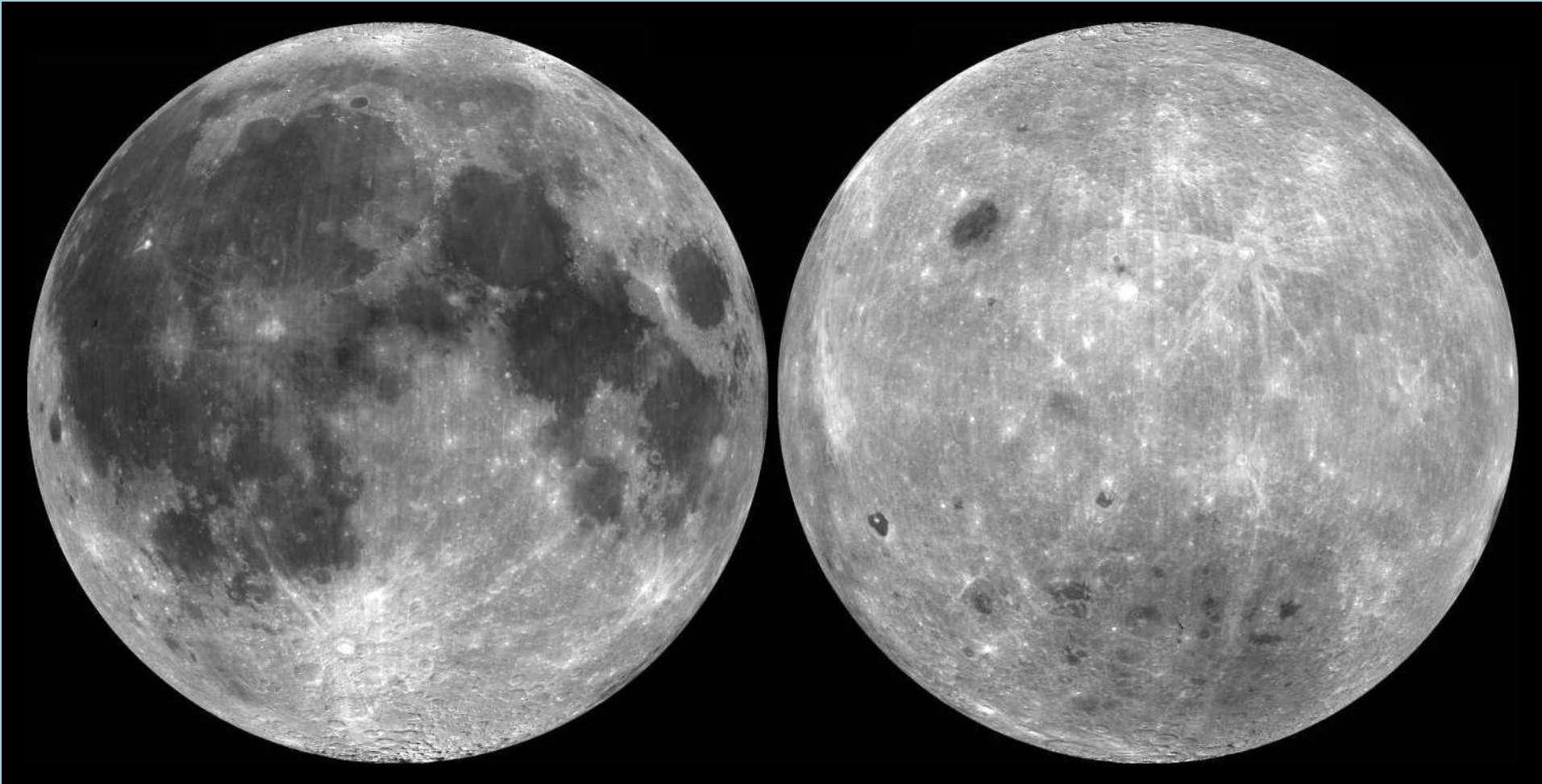

Tři pohyby Měsíce

1. pohyb – točí se kolem své osy (trvá to 27,3 dne)
2. pohyb – otáčí se kolem Země (trvá to také 27,3 dne)
3. pohyb – obíhá kolem Slunce (za 365 a čtvrt dne)

!! Protože otáčení Měsíce kolem své osy a kolem Země trvá stejnou dobu, vidíme pouze jednu stranu Měsíce „**přivrácenou stranu**,“ „**odvrácenou stranu**“ známe díky sondám

Přivrácená a odvrácená strana Měsíce

Působení Měsíce na Zemi

Příliv a odliv (=slapové jevy)

=pravidelně se mění výška vodní hladiny

PŘÍLIV → pobřeží je zaplavováno mořskou vodou

ODLIV → část pobřeží zůstává suchá

-slapové jevy způsobuje **GRAVITAČNÍ (přitažlivá) síla Měsíce a Země**

-během 24 hodin proběhne příliv a odliv dvakrát

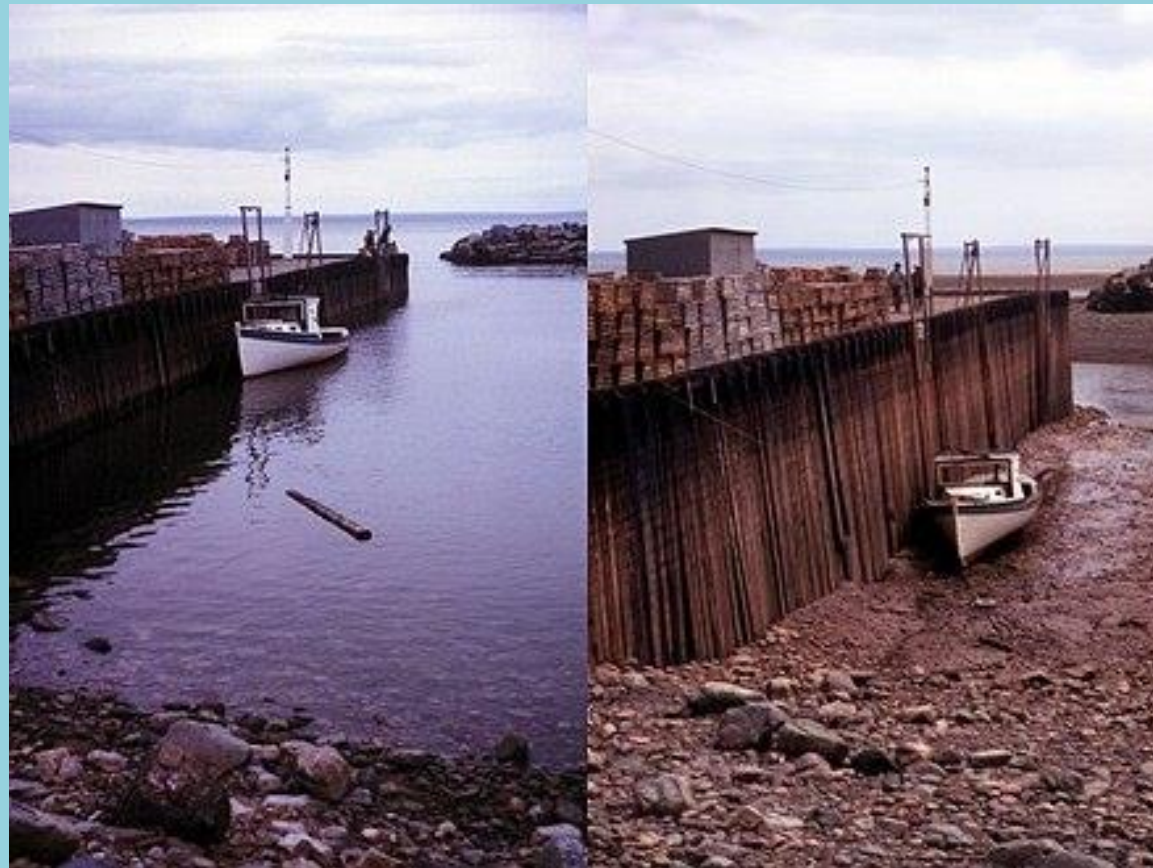
Přečíst v učebnici str. 20 „přílivové elektrárny“

Video: Mont Saint Michel

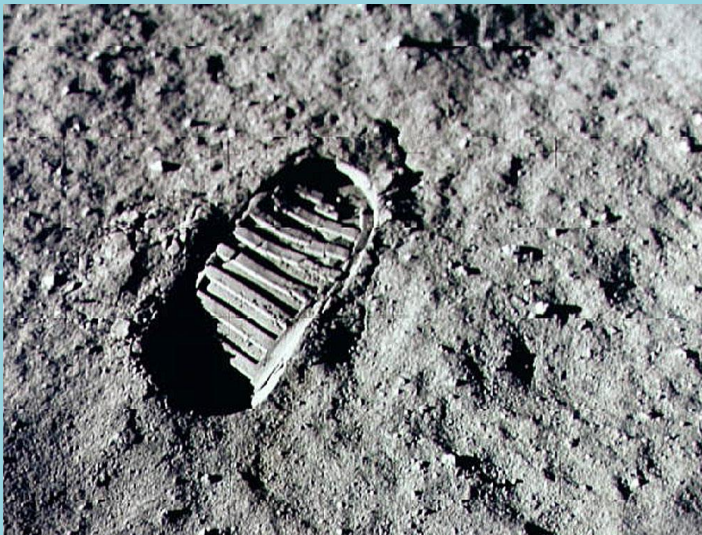
https://www.youtube.com/watch?v=glOSH8WQ_RI&ab_channel=GiovanniCorigliano

Největší rozdíl výšky hladiny při přílivu a odlivu je
17 m (záliv Fundy)

1969 let kosmické lodi Apollo 11 na Měsíc

<https://www.televizeznam.cz/video/slavedny/den-kdy-clovek-vstoupil-na-mesic-21-cervenec-151292>

Opakování

Rozhodni ANO x NE (nesprávná tvrzení oprav)

- 1) Země je 4x menší než Měsíc.
- 2) Měsíc vznikl po srážce Země s hvězdou Sirius.
- 3) Měsíc se Zemi ukazuje pouze z přivrácené strany, kde dosahují teploty až 130 °C.
- 4) Měsíc se otočí kolem své osy za 27,3 dne.
- 5) Když je Měsíc ve fázi novu, vidíme ho na obloze v celé jeho velikosti.
- 6) Za 1 den dochází k přílivu přibližně 2krát.
- 7) Při odlivu je okraj pobřeží zaplavován mořskou vodou.
- 8) Příliv a odliv způsobuje gravitační síla Měsíce a Země.
- 9) Měsíc svítí vlastním světlem.

Rozhodni ANO x NE (nesprávná tvrzení oprav)

- 1) NE! Měsíc je 4x menší než Země.
- 2) NE! Měsíc vznikl po srážce Země s neznámým tělesem.
- 3) ANO! Měsíc se Zemi ukazuje pouze z přivrácené strany, kde dosahují teploty až 130 °C.
- 4) ANO! Měsíc se otočí kolem své osy za 27,3 dne.
- 5) NE! Ve fázi novu Slunce osvětluje odvrácenou polokouli Měsíce, proto Měsíc nevidíme.
- 6) ANO! Za 1 den dochází k přílivu přibližně 2krát.
- 7) NE! Při přílivu je okraj pobřeží zaplavován mořskou vodou.
- 8) ANO! Příliv a odliv způsobuje gravitační síla Měsíce a Země.
- 9) NE! Měsíc pouze odráží záření přicházející od Slunce.